

NÁCHODSKO | Královéhradecký kraj

ČTENÁŘ REPORTÉR deník

Bohatství náchodských lesů a poznávání hub

Už po jednatřicáté se v lese na Montaci konala akce Mykologického klubu Náchod – Náchodský křemennák. Tak jako každý rok jsme si prošli les od řeky až do lomu, nasbírali různé houby a pak soutěžili, kdo jich za čtyři minuty určí nejvíc. Za dospělě zvítězil Oldřich Schneider a za děti Štěpán Ptáček.

Les v Montaci je díky své poloze a skladbě stromů bohatý na houby, pokaždé nacházíme různé druhy hřibů, holubinek, ryzců a dalších rodů, skoro pokaždé i vzácnější houby, jako třeba slizobedlu něžnou. Tak se můžeme potěšit s pestrobarevnými nejedlými houbami a také si naplnit košík houbami k obědu. Pokud vás podobné akce zajímají, přidejte se příští rok k nám.

Text a foto: Petr Pokorný, Mykologický klub Náchod

„Atmosféra kláštera je pro práci perfektní,“ shodují se skladatelé

Broumov – Pilně skládají, vzájemně sdílí inspiraci a spolupracují i s dětmi z místních škol. Český skladatel Jan Matásek a norská skladatelka Ann-Mari Pettersen Magga tráví měsíční hudební rezidenci v broumovském klášteře, kterou zakončí finálním společným vystoupením ve středu 26. října od 18 hodin v klášterní Kreslárně.

Jak zatím hodnotíte svou rezidenci v Broumově a na čem tady pracujete?

Jan: V Broumově je skvělý klid na studium scénáře i původní knihy, na výběr zvuků a kompozici. Právě tady, v broumovském klášteře, pracuji na hudbě a zvukovém plánu k představení o Vlastě Kálalové-Di Lotti, pozapomenutý, ale silný příběh o České doktorce v Bagdádu podle knižní předlohy Doktorka z domu Trubačů.

Ann: Rezidence probíhá velmi dobře. Miluji Broumov i místní, a klášter je dechberoucí. Jan Matásek mi ukázal u okolí spoustu míst a je to skvělá zkušenost. Pracuji tady na svém requiem „Reconciliation“ a toto místo mi dalo mnohem více inspirace, než jsem si vůbec dokázala představit.

Součástí rezidence je i spolupráce s místní komunitou – jak probíhá?

Jan: Dvě hodiny týdně tu spolupracuji s paní učitelkou místního gymnázia a jejími dětmi na společném projektu, tedy tvorbě hudebního videa. Vyzkoušeli jsme si základy animace, vysvětlili dramaturgii a plynutí příběhu, charakter a emoce postav. Čeká nás ještě natáčení koncertu, příprava choreografie a další disciplíny.

Ann: Já spolupracuji se skupinou mladých street tanečniců z DDM Ulita. Dělal choreografii k mé hudbě a já je učím různé druhy rytmů, které mohou být užitečné pro jejich taneční vývoj. Učíme se, jak využít pulsu jako tempa a jak ho zaplnit různými druhy beatů. Je to taková hravá skupina a jsem vděčná, že s nimi mohu trávit čas.

Kateřina Ostradecká, Agentura pro rozvoj Broumova Foto: archiv kláštera (Redakčně zkráceno, více na www.nachodsky.denik.cz.)

Silničáři v zimě posolí nové úseky silnic

Hejtmanství platí zimní údržbu více než tři a půl tisíce kilometrů silnic. Nově na ně někde použije posypovou sůl.

JIŘÍ FREMUTH

Silničáři v Královéhradeckém kraji budou v zimě nově chemicky ošetřovat 45 kilometrů silnic v Krkonoších a na Jičínsku. Zimní údržba se ale vzhledem k inflaci prodraží. „Na zimu jsme přichystaní, máme dostatek posypových materiálů, techniky i personálu,“ slibuje řidičům ředitel Údržby silnic Královéhradeckého kraje Jiří Brandejs.

Letošní novinkou bude solení dalších úseků. Ty dosud silničáři jen pluhovali a ošetřovali inertním posypem. „Ke změně technologie zimní údržby dojde na zhruba 35kilometrovém okruhu na

Kopidlensku, na sedmi kilometrech Vrchlabska a dvou Trutnovska,“ říká mluvčí hejtmanství Dan Lechmann. Kraj vyhověl žádostem starostů obcí na dotčených silnicích, kteří si stěžovali na jejich horší sjízdnost.

Konkrétně se jedná o krkonošské silnice z Lampertic do Křelova a z Herlíkovic do Špindlerova Mlýna. Tady se dosud solilo, jen pokud to bylo nutné, teď se tady bude chemie používat běžně. Mezi Jičínem a Kopidlnem se pak bude nově solit 35 kilometrů menších silnic.

PRO I PROTI

Chemická údržba silnic má svá pro i proti. Výhodou je lepší sjízdnost, silnice se nemusí projíždět tak často a také to, že se po zimě nemusí uklízet. Na druhou stranu je sůl dražší, snižuje životnost silnice a dá se jen omezeně používat tam, kde je zvýšená ochrana přírody.

V zimě také kraj nově zaplatí údržbu dvou úseků silnic třetí třídy. „Novinkou je

Ke změně zimní údržby dojde na zhruba 35kilometrovém okruhu na Kopidlensku, na sedmi kilometrech Vrchlabska a dvou Trutnovska.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ má letos na zimní údržbu připravených 210 milionů korun. Foto: Deník/ Jiří Fremuth

zařazení úseků mezi Potštejnem a Brnou a Peckou a Borovnicí s ohledem na zahájení pravidelné autobusové dopravy,“ přibližuje krajský radní pro dopravu Václav Řehoř. Délka neudržovaných „trojek“ v kraji se tak zkrátí na 200 kilometrů. Celkem hejtmanství platí zimní údržbu více než tři a půl tisíce kilometrů.

ÚDRŽBA SE PRODRAŽÍ

Kraj má v rozpočtu na zimu připraveno 210 milionů korun. Za nejdražší zimu přitom dosud zaplatil předloni 209 milionů. Jenže inflace platí i pro cestáře. „Na té předpokládané částce jsme oproti loňskému roku přidali 15 milionů. Na druhou stranu nevíme, jak se bude dále vyvíjet inflace. Uvidíme, jaká bude zima, jsme připraveni

peníze na zimní údržbu přidat,“ ujišťuje Řehoř.

Kraj počítá s tím, že inflace prodraží údržbu zhruba o 15 procent. „Stouply ceny prakticky všeho. Sůl máme nakoupenou, ale teď znovu stoupá cena nafty. Za zimu přitom naše vozy najezdí kolem 550 tisíc kilometrů,“ počítá náklady Brandejs. Sklady posypových materiálů jsou v kraji prakticky plné.

Pro zimní údržbu jsou silnice v Královéhradeckém kraji rozděleny do tří kategorií. Tu první musí cestáři projet nejpozději do tří hodin od začátku sněžení, druhou do šesti a třetí do dvanácti hodin. Aktuální stav silnic oproti loňskému roku přidali 15 milionů. Na druhou stranu nevíme, jak se bude dále vyvíjet inflace. Uvidíme, jaká bude zima, jsme připraveni

Není Královec jako Královec. V tom českém na Trutnovsku však byl i ruský car Mikuláš

Pokračování ze strany 1

„Loni nám psal pán z Německa a sháněl se po umělkyni, která pocházela z Královce. Na internetu jsme našli, že je z ruského Královce. I dnes tak může překlad někoho zmást,“ poukazuje starosta na konkrétní příklad. Ruská stopa je přesto v českém Královci patrná. Zanechal ji tam ruský car Mikuláš I. Podle historických údajů se jediný ruský car, který byl korunován králem Polska, na cestě do Královce 2. září 1833 převlékal a přepřahal. Podle německy psané kroniky car Mikuláš I. dokonce strávil noc v domě celníka čp. 79. „Je to dům vedle obecního úřadu a mrzí mě, že se kdysi prodal za 500 tisíc korun. Obec ho mohla získat,“ lituje Terbák.

ŽIVOT NARUBY

Tématem číslo jedna je v obci výstavba dálnice D11, která propojí Česko a Polsko v Královci. Poláci už mají svůj úsek rychlostní silnice v Lubawce postavený a kuriózně končí useknutý v poli v místě státní hranice. České ŘSD teprve dokončuje výkup pozemků (má jich vykoupených 87 procent) kolem Trutnova, kudy má dálnice vést. V prosinci má vypsát

DÁLNIČNÍ KONČÍ V POLI na státní hranici v Královci. Poláci mají silnici hotovou, Češi teprve vykupují pozemky. Foto: Deník/ Jan Braun

tendr na stavební firmu, která dálnici postaví. „Ráz obce se úplně změní, už to nebude klidná vesnička,“ tuší Terbák.

Plány na stavbu dálnice přes Královec existovaly už ve druhé polovině minulého století. „Kvůli tomu bylo dokonce zakázáno pohřbívat od 60. let na místním hřbitově, přes který měla vést trasa dálnice. Tento zákaz byl zrušen až po revoluci, třicet let tak rodiny musely pohřbívat nebožtíky v Žacléři nebo Bernartčích,“ připomíná nezvyklou situaci Tibor Ter-

bák. Trasa současné dálnice povede kousek za hřbitovem. Jeho oprava je momentálně největší investicí obce.

Místní občané vědí, že stavba dálnice výrazně ovlivní jejich život. Netěší se. Patrně nejhůř na tom bude rodina Hubených, které povede D11 doslova za domem. Před 45 lety ho opravili z chátrající ruiny a paní domu v něm dodnes bydlí s dcerou a vnučkou. Po zahradě se jí prohání čtyřicet slepic, chová králíky, pěstuje jahody, mrkev, petržel nebo pórek, na střechu přilétají čápi. Na

„Lidi nám říkají, abychom dům prodali, že tady stejně nevydržíme. Opouštět místo, které jsme vybudovali, je ale těžké. Miluju to tady.“

tuhle idylku bude moct zapomenout.

BARÁK NA RÁNĚ

„Jsme první barák na ráně. Neumím si představit, že budeme mít dálnici pár set metrů od domu. Doted jsem slyšel hrozný rámus od hranic, kde Poláci makali na stavbě dálnice do půl jedné večer. Jak to bude vypadat, až se začne stavět u nás?“, spráskne ruce Monika Hubená. Její dům stojí v Královci nejbližší investici D11 u hranice, kde se propojí česká a polská dálnice. Navíc přesně tam vyroste dálniční odpočívka s čerpací stanicí.

„Lidi nám říkají, abychom dům prodali, že tady stejně nevydržíme. Opouštět místo, které jsme vybudovali, je ale těžké. Miluju to tady. Nechci barák prodat, já odsud půjdu jedině nohama napřed v rakvi,“ říká rezolutně žena, která v Královci žije celý život.